

MILA TERÄS

ISO
HYPPY

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

*Kiitos tuesta Suomen Kulttuurirahaston Päijät-Hämeen rahastolle
ja Taiteen edistämiskeskukselle.*

Lainaukset:

Unto Mononen: Satumaa (s. 97)

Juha Tapio: Sinun vuorosi loistaa (s. 187)

Daniel Dee Snider: We're Not Gonna Take It (s. 199)

Teksti © Mila Teräs ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2024

ISBN 978-951-1-48758-6

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2024

Multa on kadonnut sukset.
Keltaiset Peltoset.

Sellaiset kolhiintuneet, sedältä perityt.

Olisikohan joku nähnyt niitä?

Tarttisin ne kuitenkin takaisin.

Routa pyyhki puhelimensa näytöltä pois opettajalle suuntaamansa sanat ja hyppäsi pyörälleen ajaakseen koulusta kotiin. Ei hän voinut sellaista viestiä oikeasti lähettää. Oli parempi vain jatkaa kavereilta ja tutuilta kyselyä. Sukset olivat unohtuneet koululle jo keväällä. Joku oli varmasti ottanut ne varastosta vahingossa, vaikka hän ihmettelikin sitä, että ne naarmuuntuneina ja kovia kokeneina olivat jollekin kelvanneet.

Hän oli muistanut sukset, kun oli alkanut sataa lunta.

Lumi ei sinänsä ollut mikään yllätys; talvi vaani tässä maassa koko ajan kintereillä. Vielä toukokuussakin se joskus pyrki

sitkeästi sekoittamaan kevään kuvioita, ja usein jo lokakuussa lumet alkoivat jälleen palailla.

Valkeaksi muuttuneesta maisemasta voisi jopa iloita, jollei liikunnanopettaja tulisi mieleen.

Opettaja ja tämän viesti ensilumenladulle lähtemisestä.

SM-tasolla aikoinaan suksinut tyyppi hermostuisi takuulla, jos hän jättäisi sivakoinnin väliin. Ilman suksia oli kuitenkin mahdoton hiihdellä pitkin metsiä, eikä hän jaksanut selittää.

Hän oli aina ollut se, joka oli jäänyt syrjemmälle. Liikunta-tunneilla hän oli ollut maalivahti tai toiseksi viimeinen, joka haluttiin joukkueeseen.

Toisaalta ei hän kaivannut Peltosiaan. Ärsytti niin hitosti ne sukset ja se, ettei hänellä ollut kunnollisia urheiluvehkeitä millekään tunneille.

Ehkä oli vain parempi ottaa merkinnät ja numeronalen-nukset, hän märehti pyöräillessään eteenpäin.

Huoltoaseman kohdalla hänen hartiansa kuitenkin laskeu-tuivat sentin, kun hän tajusi, että oli häviävän pieni, mutta olemassa oleva mahdollisuus, että kierrätyskeskuksesta löytyi-si käyttökelpoista kiskoa monojen alle.

Routa suuntasi kohti alakouluu. Pikkusisko Mette oli haet-tava mukaan ostoksille.

*M*allorca. Se luki teepaidassa haalistunein, tuskin erottuvin kirjaimin. Tekstin alla röyhistelivät kulahtanut palmu ja melkein näkymättömiin hilseilyt aurinko.

Mette esitteli löytöään isoveljelleen hymyillen.

– Siisti, Routa arvioi.

Jos kierrätyskeskuksesta ei löytynyt hänelle sopivia suksia, niin ainakin Metelle Mallorcan aurinko.

Keskuksen peilissä häivähti pitkä poika, jolla oli hiutunut, papan jäämistöstä löytynyt, punainen vintage-nahkatakki ja kirkkaanvihreä kaulahuivi.

Hän käänsi katseensa rekeillä roikkuviin vaatteisiin. Ne näyttivät uusilta ja siisteiltä.

Toiveikkaasti Routa kävi vielä kerran läpi miesten osaston, mutta mitään sopivaa ei löytynyt.

Hän olisi tarvinnut lisää ehjiä suksia ja pitkät kalsarit, mutta niitä oli tietysti turha etsiä täältä.

Vuosien ajan hän oli saanut kasoittain käytettyjä vaatteita

tutuilta, joilla oli häntä vähän vanhempi poika. Oli aina ollut jännittävää katsoa, mitä kasseista oli löytynyt. Usein hän oli saanut nostella esiin toinen toistaan hienompia merkkivaatteita.

Mutta nyt Routa oli samanmittainen kuin se poika, eikä vaatelähetyksiä ollut enää pitkiin aikoihin tullut.

Hän tiesi joidenkin jopa ihailevan hänen itsetuntoaan pukeutua eri tavalla kuin muut. Raitapaidat ja samettihousut kuuluivat ainoastaan rohkeille oman tiensä kulkijoille. Moni myös halusi irrottautua jatkuvasta kuluttamisesta. Se, että vaatteet olivat kirpputoreilta, oli suorastaan suotavaa.

– Joku voi luulla, että oon käynyt ulkomailla, Mette aprikoii ja nuuhki käsissään olevaa teepaitaa.

He maksoivat Mallorca-paidasta puolitoista euroa ja lähtivät kotiin.

He asuivat kaupungin reunalla, melkein maaseudulla, karttojen laidalla, alueella, josta taloja nousi vain harvakseltaan.

He olivat perineet mökin Roudan äidin vanhemmilta ja eläneet siellä aina. Heidän mörskänsä muistutti epäilyttävää, todennäköisesti myrkyllistä sientä, jonka lajia tuskin kukaan tunnisti.

Huonoryhtinen rakennus oli kyllä kauniin punamullan värinen, mutta olisi kaivannut kipeästi remonttia.

Pihapiiri oli täyttynyt erikokoisista autonraadoista ja pyöränpuolikkaista. Viimeisen leposijansa heidän nurkiltaan oli saanut myös vuosikymmeniä vanha linja-auto, jossa luki ”Nysse tulee”, ja viimeksi 70-luvulla liikkeellä ollut asuntovaunu. Sieltä täältä pilkisti ruostuneita veistoksia, joita äidinisä eli pappi oli eläessään koonnut kierrätysromusta. Nykyään sekä taideteokset ja että romut kasvoivat pihalla pajukkoa, melkein metsää.

Kun faija oli vielä ollut hyvässä kunnossa, se oli purkanut, lajitellut ja myynyt vanhojen autojen ja koneiden osia.

”Eeron purku ja kierrätys” -kyltti komeili vieläkin takapihalla, tosin sade oli melkein huuhdellut kirjaimet näkyvistä.

Aikoinaan, kun Routa oli ollut pieni, isän yritys oli menestynyt kohtuullisesti. Ainakin sen verran, että he olivat saaneet laskunsa maksettua.

Pienenä Routa oli ihaillut isäänsä. Hän oli luottanut siihen, että isä osasi korjata kaiken, etenkin autot. Myöhemmin hän oli oppinut, että oli paljon asioita, joita faija ei mitenkään kyennyt fiksaamaan.

Kun isä oli sairastunut harvinaiseen sidekudossairauteen, tästä oli tullut työkyvytön.

Roudan koulukaverit olivat kerran hänen syntymäpäivillään käydessään tuhahdelleet heidän romuilleen. Kun Tarja oli vielä asunut heillä, se oli aina motkottanut, että piha pitäisi siivota. Mutta vaikka heidän kotinsa ympäristö näytti täydelliseltä kaaokselta, isä muisti senttimetrin tarkkuudella, missä mikäkin varaosa tai taideteos sijaitsi, eikä sitä järjestystä voinut faijan mukaan muuttaa sen enempää kuin ei voinut peukaloida planeettojen kiertoratojakaan tähtikartastossa. Tuskin faija enää raivaustyöhön edes kykenisi. Sen sairaus oli pahentunut sen jälkeen, kun Tarja, isän ex-naisystävä, oli lähtenyt. Aika pitkään Tarja oli heillä jaksanutkin poikansa Miskan kanssa.

Liiankin pitkään, jos Roudalta kysyttiin.

Olisi häipynyt jo paljon aikaisemmin, jos kerran ei ollut aikomustakaan jäädä.

Hän itsekin halusi pois, oikeastaan koko paikkakunnalta, mutta muuttaminen himasta ei vielä ollut vaihtoehto. Luki-on kakkosluokka oli juuri alkanut, ja oma elämä avautuisi

vasta sen jälkeen, kun hän olisi lopullisesti sulkenut koulun ovet perässään.

Ja tietysti oli Mette, vasta yhdeksänvuotias. Se tarvitsisi iso-veljeään vielä pitkään.

Kotipihalla Routa tarkisti postilaatikon. Kouraan kahah-
ti tukku kirkuvia mainoksia ja pahaenteisen valkoinen kuori.

– Mitä siinä taas karhutaan? isä murahti sohvalta, joka ret-
kotti olohuoneessa mutkalla kuin alas valahtanut leuka.

Routa huokaisi. Nykyään faija oli useimmiten pahantuuli-
nen ja välinpitämätön. Se ei edes vaivautunut avaamaan pos-
tejaan, urahti niille vaan jotakin ja jatkoi tietokonepeliensä
pelaamista. Valkoinen kirjekuori päätyi epämääräiseen pi-
noon, jossa mainoslehtiset sekoittuivat ensi kertaa tullesiin ja
ulosotossa oleviin laskuihin.

Routa ryhtyi paistamaan kuivuneita leipiä pannulla. Käris-
tetyt, maitoon kastetut leivät maistuivat ihanilta rasvan ja so-
kerin kanssa.

Meten puhelimesta alkoi soida tuttu kappale, ja äkkiä keit-
tioon sekä Roudan rintakehään tuli tilaa.

Hengitys alkoi kulkea.

Hänen oli vaikea pysyä paikoillaan, kun musiikki soi. Säve-
let keinuttivat häntä kuin äkkiä herännyt tuuli.

Samanlaista se oli aina ollut, ihan skidistä asti. Hän oli shei-
kannut varmaan pitempään kuin oli kävellyt. Hän oli nähnyt
isän muinaisjäännepuhelimessa nolon videon, jossa hän hei-
luttaa vaippaansa puolelta toiselle ottaen tukea olohuoneen
pöydästä. Taustalla soi Twisted Sister. Ja jo päiväkodissa hän
oli oppinut breikkaamaan.

Ehkä kaikki tanssivat, kunnes unohtivat sen, lapsina.

Roudan sisältä se steppaava pikkujäbä ei ollut hävinnyt vie-
läkään.

Metteä nauratti, mutta se lähti mukaan isoveljen muuveihin.

Vuosien ajan Routa oli katsonut kaikki jaksot *Tanssii tähtien kanssa* -ohjelmasta Tarjan kanssa.

Kun hän ajatteli sitä, jokin osui kipeästi palleaan. Kivistys kuitenkin katosi rytmikkääseen liikkeeseen.

Mette etsi netistä Mallorcan. Kuvat säteilivät värejä ja kirkkautta. Routa ajatteli merta ja lämpöä. Kelluntaa ja keveyttä.

Joskus isä oli puhunut, että lähdettäisiin Tukholmaan, Tallinnaan tai Korkeasaareen. He olivat saaneet lupauksen, että ehkä.

Mutta joka kerta oli tullut jokin este, ja lomat oli vietetty kotona. Kun koulu oli alkanut, luokassa olivat sinkoilleet risteilyt, mökit, huvipuistot, venetsiat ja kanariat. Routa oli kuunnellut kertomuksia ja ajatellut paikkoja, joita maailmassa oli.

Jossakin oli myös Espanja.

– Jonakin päivänä, Routa lupasi pikkusiskolle.

Jonakin päivänä, kun tarvittiin vähemmän lääkkeitä. Jonakin päivänä, kun mikään ei hajonnut.

Jonakin päivänä. Aivan varmasti. Mallorca.

—Puhelin pois, biologian opettaja sinkosi kyllästyneen silmäyksen Routaa kohti.

Routa laittoi luurin kuuliaisesti reppuunsa ja venytteli pitkiä jalkojaan.

– Voisitko edes hetken yrittää keskittyä?

Routa oli seitsemäntoista ja kuullut samaa lausetta koko elämänsä. Taas hänestä tuntui, että hän oli väärässä paikassa.

Häntä oli aina katsottu vähän kieroon. Levottomana lapsena hän oli ollut aikuisten silmissä ongelmatapaus, jota juuri ja juuri saattoi kestää.

Jos nyt vaikka kuuntelisi, hän sanoi itselleen. Oikein koettaisi ja kuuntelisi, hän kannusti itseään kuin spanielin-katseinen opettaja ryhmääntymistunneilla.

Hän teki minkä pystyi, keskittyi olemaan patsaana. Mutta niin kuin aina, hänen oli mahdotonta pysyä paikoillaan kovin pitkään.

Tuoli oli liian pieni. Pulpetti oli ollut ahdas häkki jo alakoulusta lähtien; hänen raajansa eivät enää vain mahtuneet sen alle. Koko hänen pituutensa tuntui kertyneen hänen jalkoihinsa, joten istuminen melkein missä tahansa oli muuttunut epämukavaksi. Hän toivoi hartaasti, ettei enää kasvaisi kovin paljon lisää. 190 sentissä alkoi jo olla tarpeeksi.

Hänessä oli energiaa, joka poukkoili joka suuntaan. Äänestä mieli, huolestunut pää ja kaoottinen ruumis.

Opettaja huokaisi ja jatkoi luentoaan siitä, kuinka jää suo-
jeli luontoa, eläimiä, ihmisiä, koko ekosysteemiä ja miten sen sulaminen uhkasi elämää.

– Puolet maaperän hiilivarastosta sijaitsee arktisella alueella, vihreätukkainen maailmanparantaja Pinja havahtui esitelmöimään. – Siellä tikittää aikapommi.

Opettaja köhäisi kannustavasti.

– Eikö kukaan tajua, miten vakava tilanne on? Pinja korotti ääntään. – Miksi ei tehdä mitään? Mä oon lukenut valtavasti ilmastokatastrofia käsittelevää kirjallisuutta. Se jos mikä lisää ymmärrystä. Ja kauhua!

– Tutkijoita pitäisi kuunnella, Aleksandra ehdotti. – Ja valtioiden tehdä yhteistyötä.

Routa vilkaisi ihailevasti eturivin Aleksandraa ja tämän niskaan kiiltävänä ryöppyävää, tummaa tukkaa.

Hän kunnioitti tyttöjen varmuutta ottaa tilaa luokassa ja kertoa näkemyksistään uskoen, että ne olivat arvokkaita – sellaisia, että muidenkin kannattaisi niitä kuunnella.

Routa itse ei ollut koskaan tuntenut samanlaista itsevarmuutta. Hän ei ollut milloinkaan osannut muokata ajatuksiaan yhtä selkeiksi. Hän ei tiennyt mitään valtioiden yhteistyöstä eikä ollut riittävän fiksu osatakseen perustella näkemyksiään.

Routa katsoi Aleksandraa ja mietti, oliko olemassa rakkautta ensi silmäyksellä. Boom – ja sitä olisi vain rakastunut.

Hänellä ainakin oli niin herkät aistit, että hän ihastui helposti, melkein heti.

Aleksandran viehätysvoimaa lisäsi se, että tällä tuntui aina olevan jotakin rakentavaa sanottavaa, kun taas Routa itse ei vaan jaksanut kiinnostua juuri mistään.

Menisipä hänelläkin yhtä hyvin kuin Aleksandralla, Pinjalla ja monella muullakin luokassa. Ne saivat hyviä numeroita, niistä oli tulossa jotakin.

Roudasta tuntui, että pulpetissa hän valui hukkaan kuin arktinen jää, vaikka oli koulu joskus kivaakin. Kaikesta huolimatta hän oppi nopeasti. Siksi lukio oli tuntunut hyvältä vaihtoehdolta jo alakoulussa, vaikka isä ei ollut hänelle siitä puhunutkaan.

Hän piti jopa monesta opettajasta, jotain lämpöä niiltä kaisi.

Silti hän oli jo päiväkodissa tiedostanut olevansa erilainen kuin muut, vilkas ja levoton. Hän oli ollut hulivililapsi. Joskus kasiluokalla hän oli koettanut pelastautua kouluväkivalta liittymällä huppupäiseen porukkaan.

Ei heillä ollut ollut paljon tekemistä, joten he olivat viettäneet aikaansa notkuen kauppakeskuksessa, sylkeneet kaduille ja olleet äänekkäitä. Joskus huvikseen he olivat kiivenneet kaupungintalon katolle.

Muiden mukana Routa oli koettanut päästä kaljan, sähkötupakan tai nuuskan makuun. Jotkut olivat alkaneet käyttää vahvempiakin aineita. Hommat olivat olleet kokonaan livettä Roudankin käsistä, kunnes lopullinen pysähdys oli tullut yhden kärkekolmion kohdalla.

Liikennemerkin töhrimisestä oli napsahtanut kallis lasku.

Sen keikan jälkeen hän oli pysytellyt kaukana sen tason sähköisistä uppoutuen tietokonepeleihin ja sarjakuviin.

Oli pitänyt tehdä valinta, jatkaako huonolla polulla vai yritetäänkö rämpiä kurissa ja nuhteessa.

Hän oli valinnut jälkimmäisen tien ja yhteishaussa lätkäisyt ruutuun lukion nimen. Siitä hän tunsu kaikesta huolimatta vieläkin ylpeyttä.

Routa kuuli mahansa ärähtävän. Koulussa hänellä oli melkein aina nälkä. Siis aina. Aivan kuin koulu olisi imenyt hänestä kaksi kertaa tavallista enemmän energiaa. Tuoli valitti kovaäänisesti, kun hän vaihtoi siinä asentoaan peittääkseen suolistonsa äänekkääseen konserttoinnin.

– Istut nyt paikoillasi, opettaja sanoi hänelle uudestaan.

Routa kuuli huokauksen eturiviltä. Hän kyllä ymmärsi, että muille, myös Aleksandrille, täytyi antaa opiskelurauha, vaikka hänelle itselleen läpipääsy kurssista olikin ainoa tavoite.

Tunnin lopuksi Aleksandra meni kysymään opettajalta, minkä arvosanan saisi kurssista.

– Vain kasiin! Aleksandra parahti vastauksen kuultuaan. Tytön silmissä kimaltelivat kyynelöt.

Routa oli tyytyväinen seiskaansa, jonka hän luultavasti saisi huolimatta minimaalisista panostuksistaan. Keskinertaisuus ei ollut hänelle samalla lailla kauhistus kuin monelle muulle luokkakaverille.

Ruokalassa löyhkäsi joku koulun peruspata. Se oli turvallinen aromi; se toistui aina tiettyyn kellonaikaan joka ikinen arkipäivä.

– Äiti laitto viestiä, että seuraavalla kerralla sitten paremmin, Aleksandra nieleskeli kasiaan vielä ruokajonossa.

– Lohduttaako se? Routa rohkaistui avaamaan suunsa.

Aleksandra kohautti harteitaan.

– En pystynyt lukemaan niin paljon kuin oisin halunnut, se sanoi alakuloisena. – Ja nyt kyllä harmittaa!

– Kasi ei ole maailmanloppu, Routa koetti lohduttaa Aleksandraa. – Ota iisisti, relaa vähän.

– No kai se aurinko nousee huomennakin, Aleksandra huokaisi.

– Vain jos tää ruokalan jätehuolto saadaan viimeinkin kuntoon, Pinja jupisi. – Täytyy ottaa puheeksi koulun ympäristöihin kanssa.

Routa kauhaisi possupataa lautaselleen reilun annoksen ja istuutui pöytään muiden joukkoon.

– Yök, hänen vieressään istuva Seela kommentoi ruokaansa. – Tää on jotain halpahallin einesallastaso.

– No mitä muuta sä odotit? Aleksandra tuhahti ja asettui istumaan koulun uuden oppilaan, Johanneksen viereen. – Kun nimikin on *punainen possupata*. Jos tää olisi jonkin ravintolan listalla, niin arvaa, tilaisiko tätä kukaan?

– No ei, Kira vastasi. – Ei kukaan uskaltaisi.

– Mutta meille tätä syötetään tasaisin väliajoin, Aleksandra totesi.

– Ruokalista on tehty niin, että luulot pois, Seela sanoi ja kertasi päivän menyyän kännykästä ääneen:

*Punainen possupata
näkkileipä, margariini, maito
kurkkuviipale mausteliemessä
keitetyt perunat
kaalisalaatti
herne*

Kasper maistoi ruokaansa ja naurahti:

– Meidän perheessä on aina arvostettu hyvää ruokaa. Se on meille pyhä asia.

– Samoin meille, Seela innostui. – Kerrankin yhdellä Bre-
tagnen matkalla saatiin ihan mieletöntä lammaskoittoa.
Possupadan kehittelijät ei ole sellaista haistaneetkaan.

Bretagnen matka
lammaskoitto
ruoka on pyhä asia

Johonkin osui, kirpaisi. Routa tajusi suunnistavansa ihan eri kartalla kuin puhujat, kaikki nämä tyypit, joiden vanhemmilla oli valuuutta. Se, jolta puuttuivat nämä muille itsestään selvät kokemukset, tunsu haalistuvansa vähän.

Jokin paistoi läpi, ehkä tykyttävä kiinni jäämisen pelko.

Miten hän osaisi ilmaista itseään niin, etteivät muut huomaisi hänen olevan kotoisin ihan toisesta aurinkokunnasta?

Routa tyytyi haarukoimaan ruokaansa vaiti. Hänen mielestään se oli ihan hyvää. Sanotaanko nyt kolme kautta viisi, vähintään. Vaikka hän näyttää aterian äärellä yhtä happamalta kuin muut, lopulta hän ei täysin ymmärtänyt niitä, jotka valittivat tarjotusta muonasta.

– Ai sä sait taas omaa soppaa, Sonja heitti pöytään tulevalle Pinjalle.

– Kasvisruoan suosiminen on tehokkain ilmastoteko, Pinja muistutti. – Mä oon ollut vegaani 12-vuotiaasta. Aloin vegaaniksi, kun en pystynyt perustelemaan itselleni, miksi käytin eläintuotteita.

Routa ajatteli, että oli valtavan raskasta olla koko ajan kypsä, fiksu, tiedostava ja elää terveellisesti.

Mutta samalla kun moni joutui luopumaan asioista ilmaston vuoksi, hän osasi sen jo. Hän veti harvoin possunlihaa kotona. Kinkkua heillä oli tarjolla korkeintaan jouluna, jos silloinkaan. Eikä ruokaa heitetty koskaan hukkaan. Routa kaapi lautasensa reunalta viimeisetkin kastikkeet ja lähti hakemaan lisää.

Kun Routa palasi pöytään, hän kuuli Aleksandran pyytävän Johannesta vanhojentanssiparikseen.

Innokkaimmat tytöt olivat metsästäneensä parinsa jo ykkösellä varmistaakseen itselleen mieluisan kavaljeerin. Niin oli Aleksandrakin tehnyt, mutta parketeille lupautunut Joni oli toissa päivänä loukannut jalkansa mopo-onnettomuudessa. Toipuminen veisi pahimmassa tapauksessa kuukausia, eikä ollut mitään varmuutta siitä, pystyisikö epäonninen kaveri edes osallistumaan vanhojentansseihin.

– Tietysti, Johannes vastasi Aleksandralle ilahtuneen näköisenä.

Hyväntuulinen ja urheilullinen Johannes oli tullut kouluun vasta syksyn aikana, ja Routa oli huomannut monien tyttöjen katsovan tätä uteliaasti.

Kerran Routa oli kuullut tyttöjen keskustelun unelmapojasta koulun aulassa. Kriteereitä oli ollut paljon, mutta vaaleiden kiharoidensa alta maailmaa tillittävä Johannes tuntui ihan heittämillä täyttävän niistä suurimman osan.

Näyttää siltä, että urheilee.

Kivat hiukset (tosi tärkeää).

Suht pitkä.

Hyvä hygienia.

Hyvä tyyli.

Hyvä musiikkimaku (tosi tärkeää).

Söpö.

Hauska.

Luotettava.

Välittävä, tunteistaan puhuva.

Kiltti (liian kiltit mammanpojat kuitenkin no no).

Koulussa kohtuuhyvä.

Lihakset plussaa.

Pituus ja hygienia Roudankin kohdalla ehkä natsasivat, mutta muista toiveista hän ei todellakaan voinut olla varma. Tukka ei ainakaan ollut hyvin. Siitä ei siis ihan hirveän paljon krediittiä voinut odottaa. Vaikka keittiöparturi-Tarjan parhainkin luomus oli ollut vähän mitä sattuu, joku oli sentään ennen lyhentänyt Roudan tukkaa säännöllisin väliajoin.

Nyt kuontalo oli kasvanut pitkäksi olosuhteiden pakosta eikä todellakaan näyttänyt coolilta. Ei niin että Routa olisi asiasta hirveästi edes välittänyt. Nykyään tukasta sai kaapaistua ainakin jonkinlaisen miesnutturana. Kampaus oli kuitenkin vielä kehittämisen asteella eikä nykyisellä versiolla vielä mimmeille paljon hymiöitä lähetelty.

Hän kyllä ajatteli olevansa luotettava – se oli piirre, jota joku työistä oli listassaan erityisesti korostanut.

Mutta tunteista ei hänen piireissään juuri puhuttu, eikä hän siis tiennyt, miten helposti sellainen tosipaikan tullen häneltä onnistuisi.

– Menikö nyt viimeinen poika? Seela kysyi lautasensa äärestä ja loi Pinjaan merkitsevän katseen.

– Mitä väliä, mutisi Pinja.

– Kyllähän säkin voit jotakuta pyytää, Aleksandra sanoi Pinjalle.

Routa mietti, oliko Pinjakin kenties aikonut pyytää parikseen Johannesta.

– En tiedä, välitänkö koko tansseista, Pinja tuhahti.

– Musta ainakin on hienoa tanssia parin kanssa, koska tykkään niin paljon tanssimisesta, Aleksandra suoristi selkensä.

– Ja tanssia isossa porukassa, frakkipukuisen miehen vierinä, Seela unelmoi ripsienpidennyksiään väräyttäen.

– Milloin muulloin elämässä olisi mahdollisuus tälläytyä ihanaan pukuun? Aleksandra kysyi. – Mä oon haaveillut vanhojentansseista pikkutyöstä saakka!

Routa vilkaisu taas Aleksandraa. Taitava meikki rajasi tytön silmien unelmoivaa ulappaa, jonka takana oli paljon asioita, joista Routa ei tiennyt mitään.

– Mä en oo mikään prinsessaihminen, puolustautui Pinja. – Mun lempijuttuni ei vaan ole tanssia prinsessamekossa.

– Niin, ja jotkut eivät vaan saa paria hommattua, Aleksandra tiesi.

– Kyllä sen parin viimeistään sieltä kurssilta löytää, jos ei haittaa, että joutuu tanssimaan jonkun randomin kanssa, Seela lohdutti. – Mutta jos haluaa esimerkiksi tiettyä sukupuolta edustavan tyyppin, kannattaa sitä pyytää ajoissa.

– Miksi pitäisi olla tyttöpoikaparit? Neea kysyi. – Eikö tytöt ja pojat voi tanssia keskenäänkin – riippumatta siitä, mikä on seksuaalinen suuntautuminen?

– Vanhojentanssit on niin pölyttynyt heteronormatiivinen perinne! Neean tyttöystävä Kira nyökytteli.

– Ihan kuin olisi jotenkin hienompaa, jos tanssii pojan kanssa, Pinja sanoi.

– Ylipäättään aina kaikki poikiin liittyvät jutut saa enemmän huomiota, Kira arveli.

– Mä oon pannut merkille samoja asioita, Pinja sanoi.

– Kannattaa kuitenkin vaan kerätä rohkeutensa ja pyytää paria parketille, Seela kannusti.

– Äh, koko juttu haiskahtaa patriarkaatile ja kapitalismilta, Pinja puuskahti. – Mietin kyllä vielä, maksaako vaivan!

– Kaikille kyllä löytyisi helposti pari, jos ei olisi niitä, jotka vaan skippaavat tanssit, Aleksandra sanoi ja mulkaisi Routaa.

Routa oli koulussa outo tyyppi, jonka ei oletettukaan tanssivan. Kaikki kai ajattelivat, etteivät tanssiaisesti olisi voineet hänenkaltaistaan omien polkujensa miestä vähempää kiinnostaa.

– Aina on niitä, jotka ei osallistu mihinkään sosiaaliseen toimintaan, Seela huokaisi. – Ainakaan muiden oppilaiden kanssa.

Sosiaalisesti lahjattomia yksilöitä, ajatteli Routa kitkerästi. Mitä jos häntä eivät vain yksinkertaisesti vanhojentanssit kiinnostaneet, hän ajatteli, vaikka tiesi, ettei asia oikeasti ollut niin.

Aleksandra ja Seela kertoivat menevänsä kauppaan ostamaan eväitä, limsaa ja riisipiirakoita, sillä pussupata oli heidän mielestään ollut syömäkelvotonta.

Routa katsoi heidän menoaan ja tunsikin taas olevansa väärässä paikassa – ei hän osannut puhua tai käyttäytyä kuten muut, ajattelusta puhumattakaan.

Raha näkyi tietynlaisena rentoutena. Koulussa oli ihmisiä, jotka saattoivat ostaa limsoja ja sipsejä tai mitä vaan mieltimättä hintaa, koska saivat kotoa sata euroa shoppailurahaa viikossa.

Jos Routa halusi herkkuja, hän keräsi pulloja ja säästi rahaa.

Eikä sittenkään ollut varmuutta siitä, saattoiko hän ostaa, mitä halusi.

Harmaa tuuli vaelteli orpona koulun pihalla. Yhtä eksyneeltä tuntui Roudastakin.

Hän tarkisti koulun välinevaraston vielä kerran. Loukko ammotti edelleen tyhjiyttään.

Mutta haittasiko se, oikeastaan? Sukset olivat niin paskat, että kun hän oli edellistalvena koettanut hiihtää niillä liikuntatunnilla, hän oli joutunut luovuttamaan jo ensimmäisen kilometrin kohdalla.

Jotkut joutuvat räpiköimään alusta lähtien, Routa oli silloin ajatellut katsellessaan toisten loittonevia selkiä lumisessa metsässä. Ainakin ne, jotka olivat saaneet elämäksi kutsutussa arpapelissä monojensa alle vanhat Peltoset.

Hän oli oikaissut metsän poikki sukset kainalossa koululle, mistä hän oli saanut merkinnän Wilmaan.

Ei silläkään ollut ollut mitään väliä, sillä isä ei lukenut koskaan koululta tulleita mielenilmauksia tai ylipäänsä minkäänlaisia viranomaisten lähettämiä savumerkkejä.